

De verrassende breedte en diepte van huidtherapie.

Inleiding:

- Wat is huidtherapie?
- Definitie oedeem en soorten oedeem
- Effect van oedeem op de huid
- Effect van oedeem op de wondgenezing; waardoor de wond niet geneest
- Behandel mogelijkheden
- De rol van de huidtherapeut in de wondzorg zorgketen
- Wanneer verwijzen naar een huidtherapeut?
- Therapeutische interventies voor de wondverpleegkundige
- Casussen die verwonderen
- Tips voor patiënten
- Veel gehoorde klachten
- Verwijzing en vergoeding
- Samenwerken in de zorgketen
- Q&A en afsluiting

Wat is huidtherapie?

- Huidtherapie HBO opleiding, beschermde titel en opgenomen in de wet BIG
- Beroep waarbij paramedicus de zieke, kwetsbare of beschadigde huid behandelt
- Registratie in het kwaliteitsregister Paramedici (KP) en lid NVH
- Combineert klinisch redeneren, praktisch handelen en (langdurige) patiëntbegeleiding
- Focus op (chronische) huidproblemen, littekens, oedeem, wonden, huidafwijkingen en preventie

Missie: functieherstel, verbeteren kwaliteit van leven, preventie van complicaties

Verwonderlijk: de huid is meer dan een omhulsel

Definitie en soorten oedeem

Oedeem = een abnormale ophoping van vocht in het interstitium door verstoring van het veneuze, lymfatische of capillaire systeem

Soorten oedeem:

- Veneus oedeem : vaak voorkomend bij onderbeenwonden, pitting oedeem, verergert bij lang staan, invloed op zuurstofvoorziening
- Lymfoedeem: tekort schieten van het lymfatisch systeem, hoog eiwitgehalte, pitting/non pitting oedeem, fibrose, grote impact op wondsluiting, unilateraal. Lymfoedeem is geen diagnose maar een symptoom!
- Posttraumatisch/ inflammatoir oedeem: na operatie of trauma.

Effect van oedeem op de huid

Effect van de oedeem op de huid

- **Stadium 1** Opeenhoping van interstitieel vocht: pitting oedeem kan aanwezig zijn
- **Stadium 2** Pitting oedeem verdwijnt niet ook niet wanneer been hoog gelegd zal worden
- **Stadium 3** Non pitting lymfoestatische verrucosis soms aan voeten epidermale verschijnselen, acanthosis, papillomatosis, verrucosis (huidveranderingen). In de subcutis treedt proliferatie van vetweefsel op.

➤ De huid verliest haar beschermende functie

Effect van oedeem op de wondgenezing ; waardoor de wond niet geneest

1. Verhoogde weefseldruk: capillairen worden samengedrukt
2. Slechte afvoer van afvalstoffen
3. Minder zuurstof & voedingsstoffen: cellen die nodig zijn voor genezing functioneren slechter. Fibroblasten functioneren slechter, collageenaanmaak neemt af, epithelialisatie vertraagd
4. Infectie. Stilstaand oedeem is een ideale voedingsbodem voor bacteriën. Hierdoor grotere kans op infectie, meer exsudaat, verwerking van de wondranden
5. Barrière functie van de huid verslechtert

➤ Zonder oedeemcontrole geen duurzame wondgenezing

Behandel mogelijkheden

- Oedeemtherapie
- Ambulante compressie
- Wondzorg
- Littekentherapie
- Endermologie
- Lymftape
- Lymfapress
- TEK en compressie hulpmiddelen aanmeten
- Huidverzorgingsadviezen

Endermologie / bindweefselmassage en lymfapress

De rol van de huidtherapeut in de wondzorg zorgketen

- Oedeemtherapie en wondherstel
 - Littekens
 - Post-wondbehandeling
 - Chronische huidcondities die wonden beïnvloeden
 - Psychosociaal aspect
 - Bevorderen zelfredzaamheid
- Interdisciplinaire samenwerking tussen wondverpleegkundige en huidtherapeut is hierbij essentieel
- Waar wondzorg en oedeemzorg samenwerken ontstaat ruimte voor genezing

Wanneer verwijzen naar een huidtherapeut e?

- Wonden met oedeem problematiek
- Bij oedeemproblemen
lymfoedeem, veneus oedeem
- Bij littekens
hypertrofisch, atrofisch, brandwondenlittekens, bewegingsbeperking
- Bij chronische huidcondities
dermatitis, eczeem, hyperkeratose, hyperpigmentatie, folliculitis, sinus pilonidalis, hydradenitis suppurativa
- Bij kwetsbare huid rondom wonden
barrière herstel, preventie van inflammatie, post-wondbehandeling
- Educatie
huidverzorging, tek gebruik, zelfmanagement

Therapeutische interventies voor de wond verpleegkundige

- Monitoren en signaleren
- Leefstijladvies, stimuleren van de spierpomp (oefeningen)
- Compressie therapie bij (mild)oedeem toepassen
- Barrière herstel, voorkomen van maceratie, hyperkeratose en infecties
- Tijdig doorverwijzen of overleg plegen met een huidtherapeut

Praktische tips voor patiënten om oedeem en wondcomplicaties te voorkomen

- Beweging / oefeningen: dit helpt het vocht terug te stromen en reduceert inflammatie
- Bij rust: leg het been hoog boven hartoogte, meer momenten op de dag
- Dragen van compressie: meteen aantrekken bij opstaan. Compressie werkt alleen als het goed en consequent gedragen wordt
- Zorg goed voor de huid: insmeren van de huid, niet te warm of te vaak douchen
- Letten op leefstijl
- Waarschuwingssignalen: roodheid van de huid, koorts, warmte (algehele malaise)

Veel gehoorde klachten:

- Bij oedeem :
- Zwaar, gespannen, drukkend gevoel
 - Zwelling (mogelijk toenemend in loop van de dag)
 - Pijn, gevoeligheid
 - Stijfheid huid
 - Bewegingsbeperking
 - Huidverandering

- Oedeem en wond:
- Stekende pijn, branderig, zeurend
 - Roodheid, warmte of zwelling rondom de wond
 - Toename wondvocht
 - Snellere exacerbatie van de wond
 - Psychosociale klachten

- Verwijzing:
- Direct toegankelijk
 - Verwijzing nodig van de arts, specialist of verpleegkundig specialist

- Vergoeding:
- De eerste 20 behandelingen dienen zelf te worden betaald mits men geen aanvullende verzekering heeft
- Indien men een aanvullende verzekering heeft worden deze kosten (deels) gedekt vanuit het potje fysiotherapie
 - Vanaf de 21ste behandeling vergoeding vanuit de basisverzekering

Tek en compressiehulpmiddelen:
Vergoeding vanuit de basisverzekering.
Tek 2 paar per jaar,
compressiehulpmiddelen vanuit potje

Samenwerken in de zorgketen

- Wij werken o.a. samen met:
- Huisarts
 - Specialisten
 - Fysiotherapeuten
 - Ergotherapeuten
 - Verpleegkundige (specialisten)
 - Wijkverpleging
 - Wondteam

Conclusie

Huidtherapie is verwerderlijk veelzijdig:

Van oedeem tot littekens, van barrière functie tot kwaliteit van leven.

Samen kunnen we de huid echt laten herstellen!

Bedankt voor jullie aandacht

Bronvermelding:

- richtlijndatabase.nl
- huidtherapie.nl
- chronic oedema of the lower limb
- zorgmodule lymfoedeem
- lower leg ulcer diagnosis & treatment

HUID-EN
OEDEEMTHERAPIE

 Peggy Thehu en Rianne
Hanssen
 info@huidzuid.nl

 Gezondheidscentrum Bemelen
Oude Akerstraat 50
6268 NE Bemelen

 Christiane Ubagha
 info@huyd.nl

 HUYD Startpunt voor
huidtherapie
Herculeshof 70
6215 BP Maastricht

HUIDNET
ZUID LIMBURG